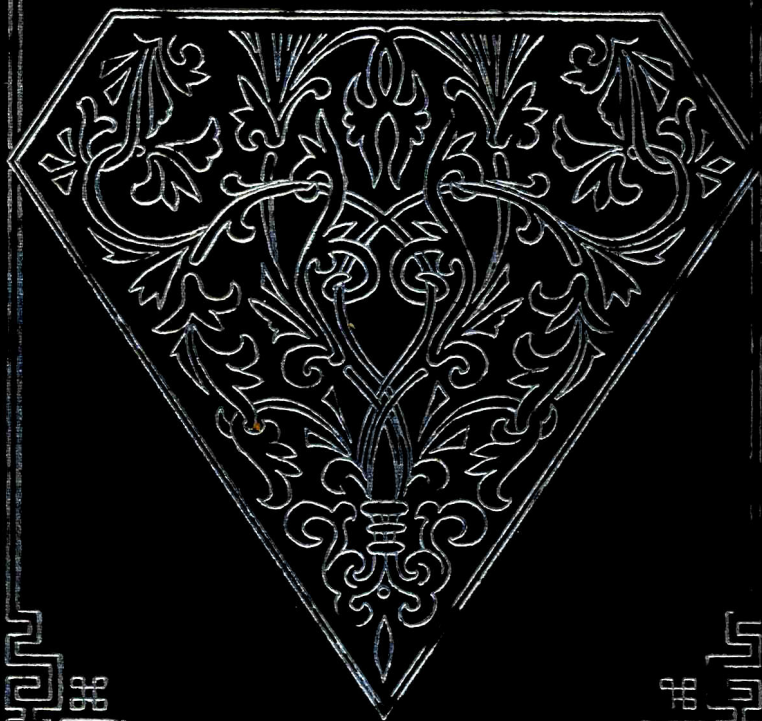

དགའ་ཡིག་པཱ་མ་བུ་གྲགས་

དག་ཡིག་གསར་བསྐྱེད་

ཡུལ་ཁྱེད་ཀྱི་ཡེ་ལྷན་དཔེ་སྐྱེད་ཁང་

མཐུག་བྱུང

དག་ཡིག་འདི་ཙམ་སྒྲིག་གི་བྱ་བ་ནི་ 1973 ལོ་ནས་འགོ་བཙུགས་པ་……
དང་བྱ་བ་འདིར་ཞུགས་མཁན་ནི་སློ་མཐུན་བསམ་གཏན་དང་གིན་ཚུ་གྲུང་
བཟུ་གིས་རབ་བརྟན་གྱུ་གས་པ་ འཐུར་མེད་སྐྱེས་ཡོད་ཅིང་སློ་མཐུན་
བསམ་གཏན་གྱིས་གཙོ་པོར་བསྒྲིགས།

དག་ཡིག་བསྐྱར་པའི་བྱ་བ་འདིར་སློ་མཐུན་མི་ཉུང་བ་ཞིག་གིས་རོགས་……
རམ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཞུ་བ་ཡིན།

དག་ཡིག་འདི་ནི་གྲུང་ལྷ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབྱ་བ་རྒྱུ་ལྡན་གྱིས་
ལོ་འཁོར་སྤྱི་མཐུན་ལོ་ན་པར་ལེགས་སྒྲིས་སྤྱུ་ལ་བ་ལགས།

编 后 语

本字典于1973年开始编写。参与这一工作的有山木旦、
郑绍功、扎喜拉旦、智华和吉明等同志。山木旦同志主编。

在编写过程中，承蒙不少同志给予帮助和支持，特此一
并致谢。

谨以本书献给中华人民共和国成立三十周年。

དག་ཡིག་གསར་བཅུགས

དག་ཡིག་འདི་ལོ་ཚལ་སྤྱི་ཚེས་ལྷུང་གིས་བཅུགས

*

མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་དཔེ་སྟུང་ཁང་གིས་པར་བྱ་བ་སྟུང

མཚོ་སྒྲོན་ཞིང་ཆེན་ཞིན་ཁུ་དཔེ་ཁང་གིས་བཀྲམ

མཚོ་སྒྲོན་མི་རིགས་པར་ཁང་གིས་པར་བཅུགས་ཤིང་ཤོག་པར་བཅོས

ཡུང་གོ་མི་དམངས་བཅའ་ཁྲིམ་འགྲེལ་དམག་གི་བཟོ་གྲུ་ཨང་7219པས་དཔར

1979 ལོ་ལྷུང་6 པར་པར་གཞི་1 བོ་བཅུགས

1979 ལོ་ལྷུང་6 པར་པར་ཐངས་1 བོ་བཅུགས

དཔེ་སྟུང་: དྲིབ་སྟུང་ལེགས་ཤིང་སྒྲོན་ 2 ཟུར་ 8
དཔེ་སྟུང་: དྲིབ་དཔྱད་མ་ཤིང་སྒྲོན་ 2 ཟུར་ 5

新编藏文字典

本字典编写组编著

•

青海民族出版社出版
青海省新华书店发行
青海民族印刷厂排版制型
中国人民解放军第七二一九工厂印装

开本787×1092毫米1/32 印张29.25
1979年6月第1版 1979年6月第1次印刷

印数：1——70,000

统一书号：M17181·1

定价：布面精装本 2.80元
纸面布脊精装本 2.50元

བསྐྱེད་པ་ཚུལ་མདོར་བསྟུན

དང་པོ་, དག་ཡིག་འདི་ནི་ནོ་སྐྱོ་བ་འཁྱིལ་དང་སྐྱོ་བ་ཚུར་གི་ལོ་རིམ་མཐོན་...
པོ་ནི་སྐྱོ་བ་ལྟ་བུ་ཆོར་བསྐྱེད་པ་པོ་དག་ཡིག་ཅིག་ཡིན་པས་ན་, དེ་འདྲའི་ཡོན་
ཚད་དང་ལུན་པ་ནི་སྐྱོ་ག་མཁན་ཆོས་རིག་གནས་སྐྱོ་བ་པར་ཡང་འཚམས་པ་ཡིན་

གཉིས་པ་, དག་ཡིག་འདི་ནི་བོད་ཡིག་གི་ཀ་ལའི་རིམ་པ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་
པ་ཡིན་ལ་, ཡི་གེ་འཆོལ་བ་དེ་མི་ར་དཔེ་ཆའི་དབྱར་«སྐྱེ་ཆོག་པ་གྱི་བྱར་»
བཞོད་ཡོད་

གསུམ་པ་, དག་ཡིག་འདིར་རྒྱན་སྦྱོར་གྱི་ཡི་གེ་དང་འདོད་རྒྱལ་གྱི་ཐ་...
སྦྱོར་(ཆོག་བར་གཅིག་དང་དུ་མ་ཅན་)ཉ་ལམ་6,800 ཅམ་བསྟུན་ཡོད་...
ཅིང་, རྟགས་【 】འདི་ནི་ནང་དུ་བཞོད་ནས་འགྲེལ་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ནི་ཆོས་
སྦྱོར་གྱི་ཐ་སྦྱོར་ཉ་ལམ་2,500 ཅམ་བསྟུན་ཡོད་ རྟགས་【 】འདི་ནི་ནང་
དུ་བཞོད་པ་ནི་ལས་ཆོག་དེར་འདུས་མེད་

བཞི་པ་, དག་ཡིག་འདི་ནི་དབྱེད་ཡིག་རྣམས་ལ་ཡི་གེ་གཞུགས་ནས་ཅན་...
དཔར་ཡོད་

ལྔ་པ་, དག་ཡིག་འདིར་ཡི་གེ་དང་ཐ་སྦྱོར་གྱི་དོན་བཤད་སྐབས་དེར་...
རབས་ལྷ་ལུན་མོང་དུ་སྦྱོར་པ་ནི་དོན་གཅོ་པོར་བརྒྱུད་ནས་བཤད་ཡོད་

དྲུག་པ་, དག་ཡིག་འདིར་ཡི་གེ་གཅིག་གི་ཡིག་གཞུགས་གཞན་པ་འདྲ་...
དབྱེད་ཡིག་དུ་བཞོད་ཡོད་ཀྱང་ཡིག་གཞུགས་འཐད་ལུན་གྱི་འདུག་ཚུལ་རྒྱས་པར་

བཤད་ནས་ཡིག་གཞུགས་གཞན་པའི་འཇུག་ཚུལ་བསུས་ཡོད།

བརྟན་པ་, ཡིག་འཇུག་ཚུལ་བཤད་པ་དང་ཡི་གེ་འཚོལ་བ་དེ་བའི་……
 ཆེད་དུ་དག་ཡིག་འདིར་ཡི་གེ་ལ་ལར་ཡང་གྲངས་གྲིས་ནས་བསྐྱར་སྒྲིམ་སུ་བཤོད་
 ཡོད་པ་ནི, དཔེར་ན་“སྒྲེལ₁”དང་“སྒྲེལ₂”, “སྒྲོན₁”དང་“སྒྲོན₂”
 སྐད་ཀྱི་ལྟ་བུ་ཡིན།

བརྒྱད་པ་, དག་ཡིག་འདིར་བཤོད་པའི་དབུ་ཡིག་པལ་ཆེ་བར་མིང་……
 ཆོག་དང་ཆ་བཞེག་, རྒྱན་ཆོག་, གྲངས་ཆོག་, ལས་ཆོག་, བསྐྱར་ཆོག་,
 རྒྱུར་ཆོག་, རྒྱེལ་ཆོག་, གྲོགས་ཆོག་, འཁོད་སྒྲ་བཅས་ཐ་སྙད་ཀྱི་རིགས་
 བཅུ་ཕྱེ་ཞིང་, དབུ་ཡིག་དེ་ཉིད་ཐ་སྙད་རིགས་བཅུ་ལྔ་གང་དང་གང་ལ་གཉོགས་
 པ་ནི་དབུ་ཡིག་གི་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་རྒྱུ་ () འདི་འདྲ་ལ་མཆན་བཤོད་ཡོད། མིང་
 ཆོག་ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ () འདི་མེད།

དགུ་པ་, དག་ཡིག་འདིར་ལས་ཆོག་ལ་བྱེད་འབྲེལ་ལས་ཆོག་དང་བྱེད་
 མེད་ལས་ཆོག་(‘བྱེད་’ ལ་སྟོས་), ལས་ཆོག་རྒྱུ་མཐུན་པ་(‘ལས་’ ལ་
 སྟོས་) གསུམ་དུ་སྒྲེ་ཡོད་ཅིང་, རྒྱུ་རྒྱུ་▽ འདིས་ཡིག་གཞུགས་མི་འཇུར་བའི་
 ལས་ཆོག་མཚོན་པ་ཡིན། ཡིག་གཞུགས་འཇུར་བའི་ལས་ཆོག་གི་དུས་གསུམ་
 སྐུལ་ཆོག་བཞི་འི་ཡིག་གཞུགས་རྣམས་ཀྱང་དབུ་ཡིག་བྱས་ནེ, རྒྱུ་རྒྱུ་དབུ་ཡིག་
 གཞུགས་གང་ཐོག་མར་བྱུང་ན་དེ་ལ་འབྲེལ་ཞིབ་མོ་བརྒྱབ་ཡོད།

བཅུ་པ་, དག་ཡིག་འདིར་ཡང་འཇུག་ད་དུག་ནི་ད་སྐབས་ཀྱི་འབྲི་སྒྲུལ་
 དང་བསྐྱར་ནས་དངོས་སུ་བྲིས་མེད།

བཅུ་གཅིག་པ་, དབུ་ཡིག་གཅིག་དོན་དུ་མར་འཇུག་པ་རྣམས་དོན་……

ཚན་བཤོས་ཡོད་ཅིང་དོན་ཚན་ནམས་ཨང་གི་^{①②③}སྐགས་ཀྱིས་མཚན་བར་...
བྱས་ཡོད། དོན་ཚན་གཅིག་གི་ནང་གསེས་སྤྱུ་ཡང་བསྐྱར་དུ་ཚན་ཁག་བཤོས་
ཡོད་ན་(ག)>(ཁ)>(ག)སྐགས་ཀྱིས་མཚན་བར་བྱས་ཡོད།

བརྩ་གཉིས་པ། རྟགས་【】འདི་འི་ནང་དུ་བཤོད་ཡོད་པའི་རྗེས་སྐྱབ་
ཀྱི་ཐ་སྙད་ནམས་ནི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་སྟེང་ནས་ཐ་སྙད་རང་དབུ་ཡིག་གང་གི་རྗེས་
སྤྱུ་བཤོད་པའི་དབུ་ཡིག་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན། དབུ་ཡིག་གཅིག་གི་
འཇུག་ཚུལ་གྱི་དོན་ཚན་གཅིག་གི་ནང་དུ་རྟགས་【】འདི་འདྲ་ཅན་གྱི་རྗེས་...
སྐྱབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་གཉིས་ཡན་ཡོད་པ་ནམས་ཀྱི་སྒྲིག་རིམ་ནི་ཀ་ཁ་འི་རིམ་པ་ལྟར་...
ཡིན་པའི་རེས་པ་མེད།

བརྩ་གསུམ་པ། དཔེ་བཞེད་མཇུག་ཚུགས་མཚམས་སྤྱུ་རྟགས་“ | ”
འདིས་བར་བཅད་ཡོད།

བརྩ་བཞི་པ། དག་ཡིག་འདིར་ཟུར་བཤོད་རེ་ལུ་མིག་སྒྲ་ག་བརྒྱད་ཡོད་
དེ། 1. ཡི་གེ་འི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་དཔེ་རིས་; 2. ཡི་གེ་འི་སྐྱེ་གནས་ཀྱི་རེ་ལུ་
མིག་; 3. ཡི་གེ་མོ་མོ་འི་རེ་ལུ་མིག་; 4. སྤང་སྟོས་པ་ཅན་གྱི་རེ་ལུ་མིག་;
5. སྒྱི་ལོ་དྲང་རབ་བྱུང་གི་རེ་ལུ་མིག་; 6. ཟླ་བ་དང་སྐར་ཁྲིམ་གྱི་མིང་
གི་རེ་ལུ་མིག་; 7. ཆེས་ཀྱི་མིང་གི་རེ་ལུ་མིག་; 8. ཏུས་གཟེར་ཉེར་བཞི་འི་
རེ་ལུ་མིག་བཅས་ཡིན།

编 辑 大 意

一、本字典是为中学和小学高年级学生编写的学习藏语文的工具书，也适合具有同等水平的其他读者学习文化。

二、本字典按藏文字母顺序编排，书前附《音节索引表》。

三、本字典收常用单字、单词（包括单音节的和多音节的）约6,800个，带【】号的词语（不包括带〔〕的动词）约2,500条。

四、本字典的字头用黑体大字排印。

五、本字典的字词释义以现代通用义为主。

六、本字典中，异体字亦作字头列出，注释从简。

七、为注释和查阅方便，本字典中有的字头右下角加阿拉伯字母以次重复出现，如“ཁྱི་”“ཁྱི་”，“སྒྲུ་”“སྒྲུ་”。

八、本字典所收字头一般都注明了词性：名词、代词、形容词、数词、动词、副词、介词、连词、助词、叹词共十类。除名词外，分别带（）号附在字头之后。

九、本字典中，动词分为བྱ་བ་ལྟར་འཁྱེད་པ་ཆེད་、བྱ་བ་ལྟར་འཁྱེད་པ་ཆེད་、ལས་ཆེད་འཁྱེད་པ་ཆེད་པ་三种。其中带▽号的表示该字头动词无形态变化。有形态变化的动词，其三时一式分别作字头列出。按编排顺序，一般出现在先的详注。

十、本字典中，又后加字་ཅི་ཅི་按现行书写习惯，从略。

十一、字头多义的，分条注释，用①②③等表示义项。

一个义项下如再分条，用〈ㄗ〉〈ㄘ〉〈ㄙ〉等表示。

十二、【】号内的词语在意义上与所属字头有关。字头的一个义项中若有两个以上带【】号的词语，其排列不一定按顺序编排。

十三、一个举例的终结用“|”表示。

十四、本字典有附录八种：1.藏文字母发音部位图；
2.藏文字母发音表；3.字性表；4.不自主虚词添接规律表；
5.公元和藏历“甲子”对照表；6.藏历月份和星宫名称表；
7.藏历日期名称表；8.二十四节气表。

ཕྱི་ཆོག་སྐུ་བྱུང་

ଅ	46	ଅ	53	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	46	ଅ	53	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	46	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	46	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	47	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	47	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	49	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	49	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	49	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	49	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	50	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	50	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	50	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	50	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	51	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	51	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	51	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	52	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	52	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	52	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	52	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	53	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	53	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58
ଅ	53	ଅ	54	ମ	ମ	ମ	58

ལྷ་ད	117	ལྷ་པ	121	ལྷོ་དཔ	127	ལྷོ་དཔ	132	དཔེ	135
ལྷ་མ	117	ལྷ་པམ	121	ལྷོ་ད	127	ལྷོ་ན	132	དཔོན	136
ལྷ་ལ	117	ལྷ་མ	121	ལྷོ་ན	127	ལྷོ་པ	132	དཔོན་ག	136
ལྷོ	117	ལྷ་ལ	121	ལྷོ་ལ	127	ལྷོ་པམ	132	དཔོན་ད	136
ལྷོ་ག	117	ལྷ་མ	122	ལྷོ་མ	128	ལྷོ	132	དཔོན་དཔ	136
ལྷོ་ན	117	ལྷོ	122	ལྷོ	128	ལྷོ་ག	133	དཔོན་ད	137
ལྷོ་མ	117	ལྷོ་ན	122	ལྷོ	128	ལྷོ་ད	133	དཔོན་ན	137
ལྷོ་ག	117	ལྷོ་པ	122	ལྷོ	128	ལྷོ་དཔ	134	དཔོན་ལ	137
ལྷོ་ད	117	ལྷོ་མ	123	ལྷོ	128	ལྷོ་ད	134	དཔོན་མ	137
ལྷོ་ད	118	ལྷོ་མམ	123	ལྷོ་ག	129	ལྷོ་ན	134	དཔྱ	
ལྷོ་ན	118	ལྷོ་ལ	123	ལྷོ་གམ	129	དཔྱ		དཔྱ	137
ལྷོ་ད	118	ལྷོ	123	ལྷོ་ད	129	དཔྱ་ག	134	དཔྱ་ད	137
ལྷོ་མ	118	ལྷོ་ག	124	ལྷོ་ན	129	དཔྱ་ད	134	དཔྱ་ལ	137
ལྷོ	118	ལྷོ་ད	124	ལྷོ་མ	130	དཔྱ་ད	134	དཔྱ་མ	137
ལྷོ་ད	118	ལྷོ་དཔ	124	ལྷོ་ལ	130	དཔྱ་པ	134	དཔྱ	
ལྷོ་ད	119	ལྷོ་པ	124	ལྷོ་མ	130	དཔྱ་ད	134	དཔྱ	138
ལྷོ་ན	119	ལྷོ་མ	125	ལྷོ་ད	130	དཔྱ་ད	134	དཔྱ་ད	138
ལྷོ་ལ	119	ལྷོ་མམ	125	ལྷོ་དཔ	130	དཔྱ་ལ	135	དཔྱ་མ	138
ལྷོ་མ	119	ལྷོ་མ	125	ལྷོ	130	དཔྱ་མ	135	དཔོན་ད	138
ལྷོ་མ	119	ལྷོ	125	ལྷོ་ད	131	དཔྱ	135	དཔོན་ལ	138
ལྷོ	119	ལྷོ་མམ	125	ལྷོ་མ	131	དཔྱ་ག	135	པག	
ལྷོ	120	ལྷོ	125	ལྷོ	131	དཔྱ་ད	135	པག་གམ	138
ལྷོ་ག	120	ལྷོ་ག	126	ལྷོ་འུ	131	དཔྱ་ན	135	པག་ད	138
ལྷོ་ད	120	ལྷོ་གམ	126	ལྷོ་གམ	131	དཔྱ་མ	135	པག་མ	138
ལྷོ་དཔ	121	ལྷོ་ད	127	ལྷོ་ད	113	དཔྱ་ད	135	པག་མམ	138